BIBLIOTECA ESCOLAR. CENTRO DE RECURSOS PARA A APRENDIZAXE. NIVEL I

CFR Ferrol 2021/22

Begoña López Soto

IES Fernando Esquío. Neda

IDEAS BÁSICAS I

O artigo 19 da **Declaración Universal dos Dereitos Humanos** (1948) establece que

“Todo individuo ten dereito á liberdade de expresión; este dereito inclúe non ser molestado a causa das súas opinións, o de **investigar e recibir informacións e opinións**, e o de difundilas, sen limitación de fronteiras, por calquera medio de expresión".

IDEAS BÁSICAS II

American Library Association (1876):

"Unha persoa é **competente** en información se sabe cando necesita informarse e é capaz de localizar, avaliar e utilizar a devandita información de forma efectiva. Estas persoas son capaces de aprender ao longo de toda a vida".

IDEAS BÁSICAS III

Nacións Unidas 2004:

"A alfabetización é moito máis que saber ler e escribir, é como nos **comunicamos na sociedade**. Ten que ver coas prácticas e relacións sociais, co coñecemento, o idioma e a cultura… A alfabetización abre **oportunidades de aprender**…"

"…A alfabetización amplía as **oportunidades do individuo** e a súa capacidade de participar en forma significativa en todos os aspectos da vida; o **analfabetismo** reduce as oportunidades e limita a capacidade de participar de forma significativa en todos os aspectos da vida. "

IDEAS BÁSICAS IV

O Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o **currículo de ESO e BAC (e o mesmo para Ed Primaria) na Comunidade Autónoma de Galicia** establece, no seu **artigo 38**:

"a obrigatoriedade de que as bibliotecas dos centros educativos sirvan aos obxectivos do proxecto lector de centro que se define como **un programa de promoción da lectura** no que se integran actuacións destinadas ao **fomento da lectura, da escritura** e das **habilidades no uso, no tratamento e na produción da información**, en apoio da **adquisición das competencias clave**".

Instrucións comezo de curso 21/22

IDEAS BÁSICAS V E DERRADEIRAS…POLO DE AGORA

Tal e como aparece recollido no **Marco de referencia** sobre as bibliotecas escolares, publicado polo **Ministerio de Educación en 2011**, as bibliotecas escolares que se precisan na actualidade son:

- centros de recursos de lectura, información e aprendizaxe,
- «contornos» educativos específicos integrados na vida da institución escolar,
- centros de apoio ó **profesorado** no exercicio das súas prácticas de ensino e facilitan ao **alumnado** a aprendizaxe dos contidos curriculares, así como a adquisición de competencias e de hábitos de lectura, nunha dinámica aberta á **comunidade educativa.**

DOGA nº 83, 4 maio 2021 Páx. 22386

DA UTOPÍA Á REALIDADE?

- O apoio lexislativo e as encomendas da administración incidiron na incorporación real do uso das bibliotecas nos centros?
- O grande arsenal teórico sobre conceptualización da biblioteca escolar do que dispoñemos está na orde do día dos claustros?

Non é unha cuestión de normativa, é unha cuestión de ética profesional:

- Como queremos ensinar?
- Que queremos ensinar?
- Realmente temos a innovación no noso código de barras docente?

BE UNIQUE

Estatua de Mafalda en el Campo de San Francisco, Oviedo. España

READY TO JOIN?
30
Players
Kahoot!
Start now
Kahoot!
Enter
Kahoot!
Kahoot!
Kahoot!
Enter

A ESCOLA DEBERÁ DESENROLAR...:

…como Proxecto Educativo de Centro as competencias:

1. **en comunicación lingüística**
2. matemática
3. no coñecemento e a interacción co mundo físico
4. **no tratamento da información e competencia dixital**
5. social e cidadá
6. cultural e artística
7. **para aprender a aprender**
8. autonomía e iniciativa persoal

…… **qué mellor compaña que a Biblioteca Escolar?**

Bibliotecas escolares de Galicia

A biblioteca escolar	Que é	Que ten que ser
A. Un lugar onde se gardan os libros do centro, mellor ou peor ordenados e que se utiliza, sobre todo, para reunións, para dar clase ou para outras actividades.		
B. Un servizo que centraliza todos os recursos didácticos, ponos a disposición das aulas e os departamentos e coordina o plan lector do centro.		
C. Un servizo xestionado por un especialista en biblioteconomía, coa colaboración dun grupo de profesores que forman o equipo de apoio á biblioteca.		
D. A sala onde pasan os anacos libres e os recreos algúns alumnos e onde se envía aos castigados.		
E. Un espazo innovador, que conta cos recursos máis modernos e que permite acceder a todo tipo de información a través dos equipos informáticos e as redes telemáticas.		

Entón, en que quedamos?

“A biblioteca escolar **non é** unha institución paralela ao centro nin unha exclusiva cuestión do "bibliotecario", senón un asunto de toda a escola; **é** un **recurso pedagóxico** ao servizo do proxecto educativo do centro.

A súa razón de ser está supeditada ao **proxecto educativo** da escola e a súa utilización por profesores e alumnos obedece a unha actividade e unha necesidade que emanan do proceso de ensino e aprendizaxe" (García Guerrero, 2010).

Prioridades

O usuario da biblioteca é a nosa prioridade: que o noso alumnado adquira e desenvolva prácticas lectoras e habilidades intelectuais no acceso, comprensión e elaboración de discursos: competencia informacional.

A finalidade da biblioteca escolar ~~non~~ está nela mesma.

Que precisamos?

Equipo humano

Espazos axeitados

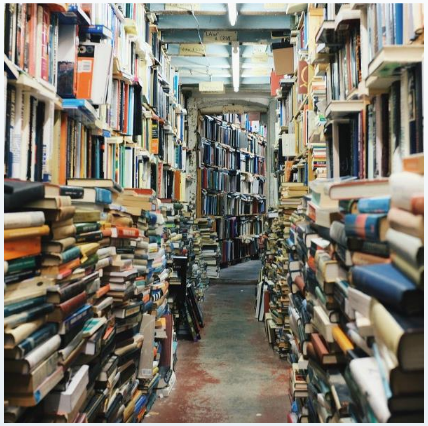

A colección

Un proxecto de
centro e difusión

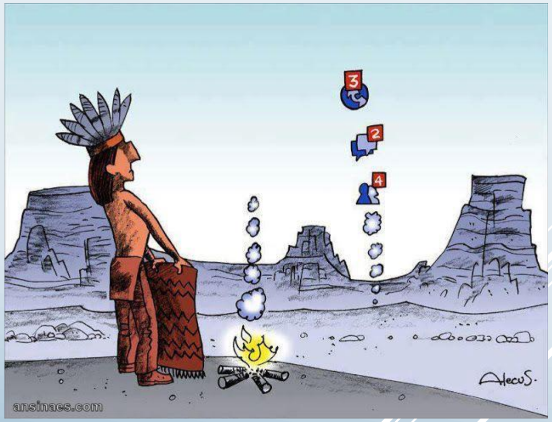

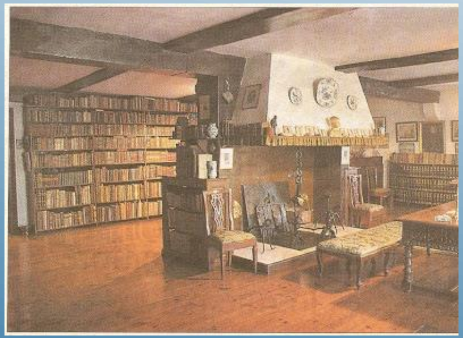

Servizos actividades
variadas

Reflexión sobre a BE do meu centro

XERME DE INNOVACIÓN EDUCATIVA I

Accións de apoio curricular: activar procesos de mellora para o ensino:

- **Fomento da lectura** articulando actividades propias para contribuír a desenvolver a competencia lectora e o gusto pola lectura, promover que esta práctica sexa libre e autónoma e facilitar de forma xeral a creación dun ambiente lector de centro.

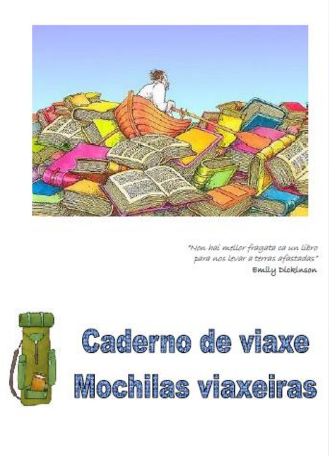

XERME DE INNOVACIÓN EDUCATIVA II

- **Desenvolvemento da competencia informacional** coa realización de traballos ou proxectos de investigación e á articulación de programas formativos levados a cabo de forma corresponsable coas áreas.

  Obxectivo:

  – desenvolver habilidades informacionales

  – incentivar a curiosidade e a creatividade intelectual do noso alumnado

Accións da BE

- Accións de intervención social: promover a cooperación e a convivencia
- Entorno xerador de oportunidades non unicamente lectoras sino tamén de enriquecemento cultural para a comunidade educativa
- Accións de xestión do coñecemento: filtrar y redistribuír fluxos de información:
  - política documental
  - circulación e difusión da información dispoñible
  - xestión dos espazos
  - organización dos servizos que se crean oportunos prestar

Non estamos sos

Acompañamento

PLAMBE

Maletas viaxeiras

Clubs de lectura

BE Inclusiva: Propostas e materiais

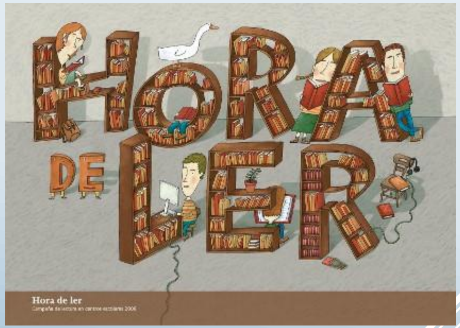

Hora de ler

Outros proxectos e convocatorias

Traballos por proxectos doc
Convocatoria

Bibliotecas Solidarias

Voluntariado primaria

Voluntariado secundaria

Radio na Biblio

Biblioteca creativa

Lectura e familias

Esenciais

Asesoría BE info e slide

E sempre a avaliación

Xestión técnica

- Pautas para actualizar a colección
- A colección, o expurgo
- Organización dos espazos e carta de navegación en tempos escuros
- Programa de xestión da colección: Meiga / Koha

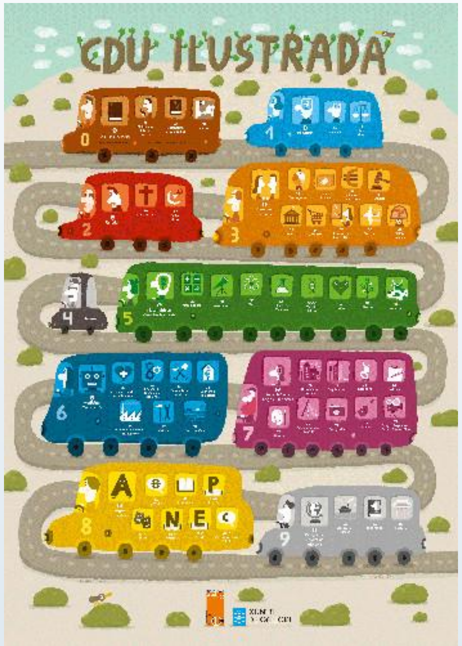

Ilustración de Óscar Vilán

Modelos

- Proxecto da BE IES Fernando Esquío de Neda 2021/22
- Memoria PLAMBE da BE curso 2018/19
- Proxecto Lector e PAL 2019/20

- Club de lectura 20/21 proxecto
- Club de lectura 20/21 memoria

Cristina Novoa en Leer.es (3.55’ - 2011) e
nos Encontros PLAMBE na rede (48’ -2021)

Bibliografía

- Instrucións funcionamento BEs 21/22
- Directrices IFLA para la Biblioteca Escolar, 2º ed revisada
- Novoa, Cristina: A biblioteca escolar, un organismo vivo
- Novoa, Cristina: As bibliotecas escolares, lugares para a exploración e a experimentación
- La Biblioteca escolar como espacio de aprendizaje. Aula de verano MEPSD
- CDU Ilustrada, versión anterior táboa de cores da CDU
- Revista Eduga Hemeroteca artigos sobre Bes
- RedeBE hemeroteca de Encontros e Xornadas de BE de Galicia

- Reflexión sobre a BE do meu centro

Grazas!

begonals@edu.xunta.gal

IES Fernando Esquío
Neda
881930387
ies.fernando.esquio@edu.xunta.gal

Bibliotecas escolares de Galicia